

Radni materijal za učenike 1.4

Upitnik: uvid u zanimanje

Ovaj upitnik može poslužiti kao polazište kada se pripremaš za projekt uvida u neko zanimanje. Prilagodi ga ili proširi ako smatraš da je potrebno. Ako namjeravaš pisati izvještaj koji ćeš staviti u svoj portfolij, na primjer, osnovna pitanja mogu poslužiti kao smjernice za sastavljanje sadržaja.

Upitnik je najbolji instrument pomoću kojeg se može dobiti jasno strukturiran i iscrpan opis nekog zanimanja. Dnevnik je prikladniji ako želiš zabilježiti svoja lična iskustva i osjećaje dok radiš neki posao, npr. tokom pripravničkog staža.

1. Radno mjesto

- S kim saraduješ? Ko ovisi o tvom poslu? O čijem poslu ti ovisiš?
- Je li tvoje radno mjesto tipično za to zanimanje/kategoriju zanimanja?
- ...

2. Lična odgovornost i uslovi rada

- Koji je tvoj položaj u toj firmi/uredu... ?
- U kojoj mjeri odlučuješ o tome koji su tvoji zadaci? Ako da, na koji način? Ako ne, ko ti dodjeljuje zadatke?
- Molimo da opišeš odgovornost koja ti je dodijeljena?
- U kojoj mjeri si slobodan u upravljanju i korištenju svog vremena? (radno vrijeme, radni sati, slobodno vrijeme, praznici).
- Koliko u prosjeku dnevno/tjedno radiš?
- Radiš li u smjenama – noću – vikendom?

Kakav dohodak mogu očekivati u tom zanimanju? Jesu li podaci javno dostupni? (To je za tebe očito vrlo važan podatak, no mnogi ljudi su neskloni otkrivati pojedinosti o svojoj zaradi, što je razumljivo. Prema tome, potrebno je objasniti zbog čega te to pitanje zanima i saznati koje informacije ti je partner u intervjuu voljan dati.). Je li uz tvoje zanimanje moguće imati i porodica? Može li se taj posao raditi honorarno?

— ...

3. Aktivnosti i zadaci

- Koje su osnovne aktivnosti koje obavljaš?
- Molim te opiši tipičan radni dan ili sedmicu.
- Postoje li neke specifične/jedinstvene karakteristike tvog posla?
- ...

4. Uslovi radnog mjesta

- U čemu mora osoba koja obavlja tvoj posao biti dobra, a što je manje važno?
- U kojoj mjeri moraš proći obuku uz rad?
- Postoje li neke ključne tehnologije ili vještine koje moraš savladati?
- Osjećaš li konkurenciju na svom radnom mjestu?

5. Izbor zanimanja, iskustvo u karijeri

- Koja vrsta obuke je potrebna za obavljanje tvog posla?
- Molim te opiši razvoj svoje karijere.
- Bi li drugima preporučio isti put koji si ti odabrao? Je li to danas moguće?
- Koje si ideje, želje i očekivanja imao kada si izabrao tu karijeru?
- Jesu li se tvoje želje ostvarile?
- Da li bi i po drugi put izabrao istu karijeru?
- ...

6. Izgledi za to zanimanje

Prognoze za poslovnu budućnost i mogućnosti treba čitati oprezno. Međutim, vrijedi pokušati saznati što se može reći o budućim šansama zapošljavanja kada je o konkretnom zanimanju riječ.

- Koliko je danas kandidata potrebno za to radno mjesto? Je li moguće prognozirati buduće trendove?
- Koje vještine i kvalifikacije će se tražiti od budućih podnosilaca molbe za zapošljavanje?
- Koja je dobna i rodna struktura u tvom zanimanju? (*Odgovor na to pitanje ti omogućuje predviđanje mogućnosti u godinama koje dolaze*).
- ...

7. Provjera drugih izvora informacija

- Nacionalni i lokalni zavod/ured za zapošljavanje.
- Internet.
- ...

Zaključak

U svjetlu svih informacija koje sam dobio/dobila, da li je zanimanje koje sam proučavao/proučavala za mene lično atraktivna mogućnost?

Kakav god da je odgovor – da, ne ili nisam siguran/sigurna – koji su razlozi za tvoju odluku?

Jesu li se kriteriji kojima si se rukovodio/rukovodila u svom izboru pokazali ostvarivim i relevantnim?

Jasno je da je ugodnije čuti „da“ u odgovoru na gornja pitanja. No, čak i ako su tvoji odgovori negativni, rezultati su važni za tvoj budući razvoj. Izbjegao si opasnosti da izabereš pogrešno zanimanje jer su tvoje pretpostavke i očekivanja bila neosnovana pa tek sada imaš jasniju predodžbu o tome koje kriterije trebaš primijeniti kada biraš zanimanje.

Zahvala

Ako tvoje izvještaj čitaju drugi (što je obično slučaj), trebaš zahvaliti svom partneru ili partnerima u intervjuu i svima koji su ti pomogli.